

Richtlijn / info voor ouders

Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp

Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming

© NVO, BPSW en NIP

Inleiding

In elk gezin is wel eens wat. Het is heel normaal dat kinderen¹ soms lastig gedrag vertonen en ouders² dan even niet goed meer weten wat ze daarmee moeten doen.

Soms is er meer aan de hand. Een kind vertoont heel opvallend gedrag, dat niet past bij zijn leeftijd. Het is bijvoorbeeld heel druk en vergeet voortdurend dingen of het is teruggetrokken en somber. Ouders weten vaak niet wat ze met zulke problemen aan moeten. Soms komt de opvoeding in de knel, omdat ouders zelf problemen hebben. In zulke gevallen kunt u als ouder jeugdhulp inschakelen of kan een professional u naar jeugdhulp verwijzen. Samen met ouders en kind proberen jeugdhulpverleners de situatie thuis weer op de rit te krijgen. Daarvoor zijn allerlei vormen van hulp beschikbaar. De vraag is alleen: bij welke vorm van hulp zijn déze ouders en dít kind het meest gebaat?

De Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming helpt hulpverleners om samen met ouders en kind beslissingen te nemen over de best passende hulp. In dit document vatten we de richtlijn kort samen. Wanneer u op de hoogte bent van deze richtlijn, weet u wat u van hulpverleners in jeugdhulp en jeugdbescherming kunt verwachten. Ook kunt u deze informatie gebruiken als hulpmiddel bij het overleg met een hulpverlener.

De stappen

Beslissingen over de best passende hulp komen tot stand in een aantal stappen (zie figuur 1). In al deze stappen trekt uw hulpverlener samen met u en uw kind op. Ook besluit u samen wat voor hulp u nodig heeft. Het is dus van groot belang dat u een goed contact heeft met uw hulpverlener. Beslissingen over hulp horen in nauw overleg tussen u en uw hulpverlener tot stand te komen. Dit geldt ook wanneer een kinderrechter uw kind onder toezicht gesteld heeft en/of uw kind uit huis geplaatst is.

¹ Onder 'kinderen' worden in de rest van de tekst ook 'jongeren' (van twaalf tot achttien jaar) verstaan. Waar 'kinderen' staat, kan ook 'het kind' worden gelezen, en omgekeerd.

² Als in dit document over 'ouders' wordt gesproken, dan gaat het over de gezaghebbende ouder, adoptief- of stiefouder of een ander die een jeugdige in zijn gezin heeft opgenomen en verzorgt en opvoedt. Het gaat hier niet over pleegouders of gezinshuisouders. Waar 'ouders' staat kan ook 'een ouder' worden gelezen, en omgekeerd.

Figuur 1. Stappen in het beslissen over hulp

Wat is uw vraag of probleem?

Om tot passende hulp te komen, zet u samen met uw hulpverlener eerst op een rij wat er thuis nu precies aan de hand is. Welk probleem speelt er? Hoe ernstig is dit probleem? Waar komt het vandaan, wie zijn erbij betrokken, wat zijn de gevolgen? Is uw kind wel veilig thuis?

Op zulke vragen probeert uw hulpverlener samen met u antwoord te krijgen. Hij kan u en/of uw kind ook vragen een vragenlijst in te vullen of een testje te doen. Daarbij verzamelt hij niet meer informatie dan strikt noodzakelijk is.

Meerdere problemen

Spelen er meerdere problemen tegelijkertijd, dan kan het wat langer duren voordat helder is hoe u het best geholpen kan worden. Er is dan meer onderzoek nodig. Daarvoor maakt u samen met uw hulpverlener een plan. Hierin staat op welke vragen antwoord nodig is om tot een goede beslissing te komen, en hoe dat antwoord gevonden kan worden. Mogelijk vraagt uw hulpverlener u ook om een vragenlijst in te vullen of een testje te doen. Dat kan allemaal helpen om te begrijpen wat er bij u thuis precies aan de hand is en hoe u het beste geholpen kan worden.

Zo ontrafelt u samen stapje voor stapje uw problemen. Daarbij gaat het niet alleen over oorzaken en gevolgen, maar ook over uw sterke kanten, de steun die u vanuit uw directe omgeving krijgt (of zou kunnen krijgen) en mogelijke oplossingen. Samen komt u zo tot een grondige analyse van uw problemen én van oplossingsmogelijkheden. Uw hulpverlener legt deze analyse vast in uw dossier, en spreekt deze door met een collega. Wat deze collega zegt, koppelt hij weer terug aan u.

Wat wilt u bereiken?

Vervolgens bepaalt u samen wat u wilt bereiken. Concrete veranderingen die u graag zou zien. Wat wilt u dat er thuis verandert? Hoe wilt u dat de situatie thuis eruit ziet als de hulp afgelopen is? En zijn er misschien ook dingen waaraan u kracht ontleent? Dingen die goed gaan, of mensen die u om u heen hebt en die u helpen om de situatie thuis aan te pakken? Als er te veel dingen zijn om tegelijkertijd aan te werken kijkt u samen wat u als eerste veranderd wilt zien en wat er even kan wachten.

De beslissing

Is eenmaal duidelijk wat er bij u thuis aan de hand is, dan kan het probleem misschien eenvoudig opgelost worden. Mogelijk kunt u met een paar eenvoudige adviezen, een beetje professionele hulp of hulp uit uw directe omgeving al uit de voeten. Uw hulpverlener overlegt dit met u en samen beslist u hoe u de situatie wilt gaan aanpakken.

Ook als er meerdere problemen tegelijkertijd spelen, spreekt uw hulpverlener met u door wat u zelf aan de problemen kunt doen, en wat u misschien aan hulp uit uw directe omgeving zou kunnen krijgen. Daarnaast legt hij uit welke professionele hulp er mogelijk is. Hij vertelt u wat hij zelf aan ondersteuning kan bieden, en welke voor- en nadelen er zitten aan andere vormen van hulp. Hij vraagt u hoe u denkt over de hulp.

Uiteindelijk komt u dan gezamenlijk tot een beslissing. Deze beslissing wordt in uw dossier vastgelegd. Ook maakt u afspraken over het doorgeven van uw gegevens aan andere hulpverleners. De hulpverlener heeft uw toestemming nodig om informatie door te geven aan anderen en moet helder zijn waarom hij bepaalde informatie over u doorgeeft. Belangrijk is dat het u als hulpvrager ten goede komt, dus bijvoorbeeld dat het gaat om afstemming van verschillende hulptrajecten en het voorkómen dat u uw verhaal steeds opnieuw moet doen. Na deze stappen kan de hulpverlening starten. Uw hulpverlener overlegt regelmatig met u hoe het gaat en of deze hulp echt helpt. Is dat inderdaad het geval, en ziet het ernaar uit dat u het verder zonder jeugdhulp kunt redden, dan wordt het contact met jeugdhulp beëindigd. Loopt het thuis nog niet lekker, dan gaat uw hulpverlener samen met u na of er misschien andere hulp moet komen.

Tips voor ouders

Als ouder bent u verantwoordelijk voor de opvoeding en ontwikkeling van uw kind. Denk dus actief mee en vraag de hulpverlener ook dat hij u steeds actief blijft betrekken. Uw hulpverlener onderzoekt met u wat uw mogelijkheden zijn: wat wilt en kunt u doen om uw zoon of dochter verder te helpen? Sta open voor adviezen en probeer daar iets mee te doen. Laat ook uw mening horen. Geef het bijvoorbeeld op tijd aan als een advies niet bij u of uw kind past, en kijk samen met uw hulpverlener wat u daaraan kunt doen.

Ook wanneer u het gezag niet heeft of u tijdelijk het gezag niet volledig mag uitoefenen omdat er een ondertoezichtstelling is of uw kind (tijdelijk) niet bij u woont, blijft uw kind altijd uw kind. Blijf dus ook dan actief meedenken en vraag de hulpverlener steeds dat hij u actief blijft betrekken. Vertel de hulpverlener welke problemen u ervaart, wat u graag zou willen veranderen en welke ideeën u heeft over hoe die verandering er kan komen. Neem zorgen die anderen over uw kind hebben serieus en geef daar uw mening en ideeën over.

Meer informatie?

De *Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming* is gebaseerd op literatuur en gesprekken met deskundigen en cliënten. De richtlijn kunt u nalezen op www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

© 2015 Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk, Nederlands Instituut van Psychologen, Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen.

Het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO) en de Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW) zijn de opstellers van de richtlijnen voor jeugdhulp en jeugdbescherming. Vermelde beroepsverenigingen zijn intellectueel eigenaar van zowel de richtlijnen zelf als de schriftelijke onderbouwing ervan, de eventuele bijbehorende werkkaarten en de cliëntversies. De beroepsverenigingen geven toestemming voor het verveelvoudigen en opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand van de tekst van deze publicaties alsmede het openbaar maken ervan hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën of enige andere manier, op voorwaarde dat de drie beroepsverenigingen worden vermeld als de opstellers van betreffende richtlijn en de eventuele overige gebruikte teksten. Richtlijnen worden regelmatig aangepast. We adviseren dringend altijd de website te raadplegen voor de meest actuele versies.

Het Nederlands Jeugdinstituut heeft deze richtlijn geschreven in opdracht van het NIP, de NVO en de BPSW. Dit project werd mogelijk gemaakt door financiering van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, vanuit het *Programma Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming*. Zie voor meer informatie de website www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Gebruik als titel van deze richtlijn in referenties altijd: '*Richtlijn Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp voor jeugdhulp en jeugdbescherming*'.

1e druk 2015

Auteurs

Cora Bartelink
Ilona Meuwissen
Karin Eijgenraam

Werkgroep

Huub Pijnenburg
Christine van Donselaar
Corry Maas
Wil Hogeman
Cora Bartelink
Ilona Meuwissen
Karin Eijgenraam

Met medewerking van de Cliëntentafel Richtlijnen jeugdhulp en jeugdbescherming

Redactionele ondersteuning

Iris Dijkstra

Nederlands Jeugdinstituut

Catharijnesingel 47
Postbus 19221
3501 DE Utrecht
030 230 63 44
www.nji.nl
info@nji.nl

